

Paragraf 204

Ärendenummer UN2025/809

Datum: 2025-12-10

Beslutande organ: Utbildningsnämnden

Nämndplan med budget 2026 och plan 2027–2028

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar att:

1. anta Nämndplan med budget 2026 med plan för 2027–2028, daterad 10 december 2025.

Reservationer

Johan Enfeldt (S), Solweig Eklund (S) och Tina Löfgren (S) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Per-Anders Staav (NE) reserverar sig mot beslutet att avslå hans andra tilläggsyrkande.

Beskrivning av ärendet

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

Nämndplanen beskriver den politiska inriktningen för verksamheten för aktuellt verksamhetsår genom beskrivning av grunduppdrag, fastställande av utvecklingsmål och beskrivning av hur nämnden avser att hantera uppdrag och satsningar som tilldelats från kommunfullmäktige genom årsplanen. Nämndplanen innehåller även de ekonomiska ramarna och budgeten för verksamheten.

Nämndplanen är en del av Enköpings kommuns beslutade styrmodell innehållande årshjul för systematisk planering, uppföljning och analys. Under det kommande verksamhetsåret har varje nämnd ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån nämndplanens mål och ramar.

Yrkande

Ordföranden lägger fram följande förslag till beslut:

Utbildningsnämnden beslutar att:

1. *anta Nämndplan med budget 2026 med plan för 2027–2028, daterad 26 november 2025.*

Per-Anders Staav (NE) yrkar följande:

1. att nämnden behåller nämndmålet gällande språkträningsinsatser till utrikesfödda eftersom nämnden enligt styrsystemet kan ha upp till 5 utvecklingsmål:

Utvecklingsmål: Öka andelen språkträningsinsatser till utrikesfödda

Kunskaper i svenska språket är många gånger en förutsättning för att få ett arbete, kunna tillgodogöra sig information och för att motverka utanförskap. Språket har också stor inverkan på integration och delaktighet, vilket är grunden för ökad självständighet och för gemenskap i vårt samhälle.

2. att strategin för uppnå målet om språkinsatser till utrikesfödda kompletteras med följande inslag i strategin:

Komplettering av strategi för att nå målet

Den 1 juli 2026 så införs en aktivitetskravsreform som kräver att kommunen ska tillhandahålla aktiviteter för de som får försörjningsstöd. Exakt regelverk och finansiering via statsbidrag kommer presenteras av regeringen under våren. Nämnden ser att språkundervisning till utrikesfödda, som av olika skäl inte fått tillräckliga kunskaper i svenska, är en möjlig aktivitet som kan stärka deras möjligheter att bli

anställningsbara. Exakt utformning och omfattning av verksamheten kommer bero på det kommande regelverket.

Nämnden vill pröva frågan om vi kan erbjuda socialförvaltningen en verksamhet, liknande befintlig SFI undervisning eller något alternativt upplägg anpassat för målgruppen, som en av de aktiviteter som kommunen tillhandahåller för de som enligt lag ska aktiveras inom kommunalt driven verksamhet när den nya kraven träder i kraft. Detta hanteras inom ramen för samarbete mellan nämnderna som etableras i det gemensamma nämndmålet.

Johan Enfeldt (S), Solweig Eklund (S) och Tina Löfgren yrkar att avsnitten "Nämndens utvecklingsmål för grunduppdraget" samt "Nämndens nyckeltal för grunduppdraget" ersätts med följande text:

Nämndens utvecklingsmål för grunduppdraget

Utvecklingsmål: Ökad framtidstro hos barn och ungdomar

Nämnden ser att det finns en oroande trend i samhället vad gäller en minskad framtidstro hos barn och unga. Trenden är synlig både på nationell, regional och lokal nivå och kan kopplas ihop med ett ansträngt samhällsläge vad gäller exempelvis ekonomi, klimat och pandemi.

Förskola och skola har en viktig roll i att stärka framtidstron för barn och elever, båda vad gäller tron på sin egen förmåga och möjligheten att påverka sin omvärld i en bättre riktning. Att lyckas i skolan bidrar till att barn och unga mår bättre och får en god grund för att ta sig an olika delar av livet.

Fritidshemmen ger en meningsfull fritid för många barn, men barn i de mest utsatta familjerna – barn vars föräldrar saknar arbete – har inte rätt att gå på fritids. Där kan kommunen successivt öppna upp för fler.

Att ha klarat av skolan är centralt för individens framtidsutsikter och därmed också framtidstro.

Strategi för att nå målet

Nämnden ska fortsatt följa både andel behöriga till gymnasieskolan och andelen som klarar sin gymnasieexamen. För nämnden är det också centralt att bättre förstå orsaken till att en grupp elever inte når behörighet och under året ska slutsatser dras av det projekt som pågår för att följa dessa individer.

Förhoppningen är att genom lärdomar om varför dessa inte nått gymnasiebehörighet få nycklar till att ge fler behörighet till gymnasiet.

För att utvärdera arbetet med målet kommer nämnden också att följa andelen elever som inte når gymnasiebehörighet samt den andel som inte klarar gymnasieskolan.

Tillgängligheten till fritids ska öka, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden, så att verksamheten når fler barn som idag stängs ute.

Erfarenhet från 2025 visar också att nämnden måste vara snabbare att omfördela budgetmedel till skolor som av olika skäl riskerar att få fler elever som inte når behörighet.

Framtidstron följs också genom de så kallade Liv och hälsa ungdomsundersökningarna som har data för framtidstro inom olika områden sedan 2013 respektive 2005 (beroende på område).

Kopplas till

KF:s målbild och mål

Samhörighet

Självständighet

Stolthet

Utvecklingsmål: Ökad likvärdighet i Enköpings förskolor och skolor

Enköpings kommunala skolor har generellt sett en hög andel behöriga lärare, men även hos oss finns skillnader i förutsättningar inom och mellan skolor. Nämnden ska fortsätta arbetet med att jämna ut dessa skillnader

Nationell statistik visar att Enköpings förskolor, fritidshem, grundskolor och gymnasieskolan alla uppvisar lägre kostnader än förväntat enligt måttet nettokostnadsavvikelse.

Ett utvecklingsmål är därför att den negativa nettokostnadsavvikelsen ska minska.

Strategi för att nå målet

För ökad likvärdighet är det nödvändigt att kompensera för skillnader i skolors förutsättningar. Det är därför nödvändigt att nämnden följer dessa utvecklingen av både strukturkvalitet i form av resurser, personal och lokaler, och av yttre faktorer och elevers förutsättningar.

Nämnden ska också särskilt beakta likvärdighetsfrågor och skolors förutsättningar i form av olika elevunderlag i kommande uppdateringar av upptagningsområden och planer för investeringar i skolor.

Nämnden ska analysera de stora skillnaderna i nettokostnadsavvikelse mellan olika verksamheter och där det är möjligt vidta eller planera för åtgärder.

Kopplas till

KF:s målbild och mål

Samhörighet

Självständighet

Stolthet

Utvecklingsmål: Förbättrad lokalplanering och lokalförsörjning

Enköping har under en lång följd av år varit en tillväxtkommun. Nu följer några år med minskade barnkullar, samtidigt som tillväxten på längre sikt väntas fortsätta, om än i långsammare takt. Planering och färdigställande av skollokaler i Enköping har tidigare haft svårt att hänga med i tillväxten. Med mer osäkra förutsättningar framöver är det nödvändigt att nämnden tillsammans med andra delar i kommunen stärker planeringen av lokaler för skola och förskola. Planeringen ska syfta till:

- *ett bättre handlingsutrymme och för svängningar i elevunderlaget*
- *förutsägbarhet för föräldrar, elever och personal*
- *motverka segregation*
- *att undvika att skolor växer sig större än vad de planerats för och vad de praktiska förhållandena medger.*
- *att undvika onödiga kostnader för lokaler som periodvis inte behövs*

Strategi för att nå målet

Nämnden ska verka för en modell där nya kommunala skollokaler inte automatiskt ska ge fristående verksamheter mer ersättning utan motsvarande kostnad.

Nämnden ska initiera en tydlig och förutsägbar modell för hantering av tomställda lokaler.

Nämnden ska sträva efter att lokaler som kommunen ändå har kostnader för hellre än att stå tomma kan används till exempelvis fritidsverksamhet och öppen förskola.

Planering av nya skollokaler ska ske med framtida upptagningsområden, ett mål om minskad segregation, samt gymnasieskolans kommande behov av elevplatser i åtanke.

Kopplas till**KF:s målbild och mål**

Stolthet

Utvecklingsmål: Träffsäkra åtgärder för grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden

Sedan 1 januari 2025 har arbetsmarknadsenheten flyttats till Socialnämndens ansvarsområde. Det är ändå nödvändigt att den nya Utbildningsnämnden inom vårt område fortsätter att fokusera insatser på de grupper som står långt från arbetsmarknaden, framförallt vad gäller yrkesutbildning och språk. Nämnden har också fortsatt ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Strategi för att nå målet

En öppen förskola öppnas i centrala delarna av Enköping vilket ger möjlighet till kontakt med föräldrar som inte arbetar, insatser i form av SFI samt kontakter med socialtjänst.

Nämnden ska under året se hur SFI kan nå fler Enköpingsbor.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) ska följas upp under året.

Kopplas till***KF:s målbild och mål***

Samhörighet

Självständighet

Nämndens nyckeltal för grunduppdraget***Ökad framtidstro hos barn och ungdomar***

- Framtidstro enligt Liv och hälsa ung*
- Andel i % som når behörighet till gymnasieskolan*
- Andel i % som tar gymnasieexamen inom tre respektive fyra år*
- Andel elever som ej når behörighet utan att tillhöra gruppen nyanlända eller sent inflyttade*
- Andel barn per årskurs i fritidshem*

Ökad likvärdighet i Enköpings förskolor och skolor

- Skillnader i strukturella förutsättningar som resurser, personal, elevunderlag och andra yttre faktorer, mellan olika enheter inom förskola och skola*
- Nettokostnadsavvikelse för förskola, grundskola, fritidshem och gymnasieskolan*

Förbättrad lokalplanering och lokalförsörjning

- *Planering för framtida skolor och upptagningsområden i ett 10-årsperspektiv.*

Träffsäkra åtgärder för grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden

- *Antal individer i SFI*
- *Antal individer i som deltagit i SFI på öppna förskolan*
- *Antal personer i kommunalt aktivitetsansvar (KAA)*

Beslutsgång

Efter diskussion beslutar nämnden att bordlägga ärendet till eftermiddagen.

När ärendet återupptas frågar ordföranden om nämnden antar föreslagen nämndplan i sin helhet, och nämnden svarar ja.

Ordföranden frågar om nämnden bifaller eller avslår socialdemokraternas tilläggsyrkande, och nämnden avslår yrkandet.

Ordföranden frågar om nämnden bifaller eller avslår Per-Anders Staavs (NE) första tilläggsyrkande, och nämnden bifaller yrkandet.

Ordföranden frågar om nämnden bifaller eller avslår Per-Anders Staavs (NE) andra tilläggsyrkande, och nämnden avslår yrkandet.

Särskilda yttranden

Malin Englundh (S) inkommer med ett särskilt yttrande:

”Vänsterpartiet tycker att socialdemokraternas yrkande skulle leda till en större positiv förändring än liggande förslag, och vill därför tillstyrka Socialdemokraternas version.”

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Protokollsutdrag, utbildningsnämndens arbetsutskott 2025-11-26, § 113
- Utbildningsnämndens nämndplan med budget 2026 och plan 2027–2028, 2025-11-26

- Ändringsversion, Nämndplan med budget 2026 och plan 2027–2028, 2025-11-26
- Nämndplan med budget 2026 med plan för 2027–2028, 2025-11-19
- Tjänsteskrivelse, 2025-11-19

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Kommunstyrelsen, för åtgärd